

Cene nafte bile na dvomesečnom maksimumu

OPORAVAK?

WoodMac: Nacionalne naftne kompanije režu
istraživačke capex-e

Hedž fondovi obustavljaju kupovine sa rastom
cena nafte

Gasprom njeft pokreće mega projekte

Kome sada prodati mlazno gorivo?

Novi spor Transnjefta i Rosnjefta

EU vaga opcije za gasnu mrežu u nultom CO2 svetu

Paket čiste energije 2021. na usvajanje Energetske zajednici?

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

SADRŽAJ

NAFTA

WoodMac: Nacionalne naftne kompanije režu istraživačke capex-e	OVDE
Hedž fondovi obustavljaju kupovine sa rastom cena nafte	OVDE
Gasprom njeft pokreće mega projekte	OVDE
Equinor prodao obveznice za 3,4 mlrd dolara	OVDE
Rosnjeft tuži novinsku agenciju RBC	OVDE
Cene nafte na dvomesečnom maksimumu, pa pale	OVDE
Akcionari Yukosa dobili prava na ruske votke kao deo odštete	OVDE
Posle Chevrona i Exxon prodaje udeo u azerbejdžanskom polju ACG	OVDE
Novi spor Transnjefta i Rosnjefta	OVDE
Kome sada prodati mlazno gorivo?	OVDE
Ogroman gubitak Rosnjefta u prvom kvartalu	OVDE
Rosnjeft isporučuje 9 mil. tona nafte beloruskim rafinerijama do kraja 2020.	OVDE
SAD poslale 80.000 tona nafte Belorusiji	OVDE
Argentina odredila cenu domaće nafte od 45 USD	OVDE
Nemačka podigla cenu CO2 na 25€/tona	OVDE
UNKS: Kretanje cene nafte Brent	OVDE

GAS

Turska smanjuje kupovinu ruskog gasa	OVDE
Sud EU odbio da razmatra žalbu Nord Stream 2 AG na pravila o gasu	OVDE
Gasprom kreće sa projektom Snaga Sibira 2	OVDE
EU vaga opcije za gasnu mrežu u nultom CO2 svetu	OVDE
Pad troškova snabdevanja gasom u EU	OVDE
Može li se EU gasna industrija preorijentisati na vodonik?	OVDE

REGION

Nejasan rok završetka bugarske sekcije Turskog toka	OVDE
Paket čiste energije 2021. na usvajanje Energetske zajednici?	OVDE
OMV Petrom i Romgaz moraju 30% proizvodnje prodati u Rumuniji	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Hedž fondovi obustavljaju kupovine sa rastom cena nafte

LONDON - Hedž fondovi prestali su kupovanje naftnih fjučersa prošle nedelje, jer su referentne cene sirove nafte dostigle 30 dolara po barelu, a pojavili su se i dokazi o nastavku preterane potrošnje srednjih destilata poput dizela i posebno mlaznog goriva, piše u ponedjeljak **Reutersov** naftni analitičar John Kemp u email dopisu dostavljenom i uredniku magazina **NEDELJA**.

Hedge fondovi i drugi finansijski mešetari prodali su protivvrednost 19 miliona barela u šest najvažnijih naftnih terminskih i opcijskih ugovora u nedelji do 12. maja, dok su ranije kupili 281 milion barela tokom prethodnih šest nedelja.

Prodaja je bila koncentrirana u Brentu (21 milion barela - mb), američkom dizelu (6 mb) i evropskom benzinu (9 mb).

Menadžeri fondova likvidirali su 33 miliona barela prethodnih dugih pozicija, a istovremeno su zatvorili i 14 miliona barela postojećih kratkih ugovora.

Veći deo rane kupovine, koja je započela krajem marta, bio je koncentrisan na WTI, vođen očekivanjem da su cene dostigle neodrživo niske nivoe.

Broj naftnih bušotina u SAD smanjio se za više od 350 ili 60% otkad je započeo talas kupovine, sugerišući da je to gledište generalno bilo ispravno. Međutim, kada se cene fjučersa vraćaju iznad 30 USD po barelu, neka bušenja ponovo će postati ekonomična, što će možda ograničiti dalji potencijal za povećanje cena.

WoodMac: Nacionalne naftne kompanije režu istraživačke capex-e

LONDON - Kao odgovor na pad u industriji, nacionalne naftne kompanije (NOC) trebalo bi ove godine da smanje svoje istraživačke budžete za 26 odsto, objavio je u sredu ugledni konsultant **Wood Mackenzie**.

Analiza je obuhvatila planove 11 velikih NOC - ruske Rosnjeft i Gasprom, tri kineske, brazilski Petrobras, meksički Pemex, indijski ONGC, Qatar Petroleum, tajlandski PTTEP i malezijski Petronas.

NOC su ulagali u proseku 17 posto svog upstream budžeta u oblast istraživanja između 2015. i 2019. godine, dok su tzv. internacionalne naftne kompanije, IOC istovremeno trošile prosečno 8 odsto upstream budžeta na istraživanje, izjavio je viši analitičar Wood Mackenzie Huong Tra Ho.

Mnoge NOC smanjiće troškove na istraživanje u inostranstvu, dajući prednost domaćem istraživanju i ulaganjima, dodaje se u analizi.

„Većina NOC sa pomenute liste ima jake vladine mandate. Mnogi od njih daju prioritet tekućim prihodima i doprinosu vladinim budžetima na štetu kapitalnih investicija za budućnost. Dolar koji je uložan kod kuće ostaje kod kuće u obliku lokalnog zaposlenja, lokalnih službi, poreza i vlasti,“ kaže Ho.

U izradi istraživačkih planova, NOC s ograničenim otkrivenim domaćim resursima mogli bi pokušati da što više zaštite istraživačke budžete. To su, na primer, Petronas i kineski CNOOC. S druge strane, ruski Rosnjeft i Gasprom, koji imaju dugoročne rezervne nafte i gasa, nisu pod tim pritiskom, navode u analizi škotskog konsultanta.

WoodMac ipak ocenjuje da će ova mera verovatno biti samo kratkoročan potez, jer je istraživanje dugoročno važan deo poslovanja nacionalnih kompanija, znatno više nego što ulaganja u istraživanje znače super majorsima.

Paketomat

PRVI PUT
U
SRBIJI

Tvoj paket u tvoje vreme

Preuzmi svoj paket na benzinskoj
stanici kada tebi odgovara

brza dostava pošiljaka
DExpress

brza dostava pošiljaka
DExpress

Više informacija na www.nispetrol.rs i www.gazprom-petrol.rs

Gasprom njeft pokreće mega projekte NA Severnom polu

MOSKVA - Ruska naftna kompanija Gasprom Njeft počinje ove godine da razvija nalazišta nafte i gasa Neokom Durasik kod Bovarenkova i nalazište gasa Karasavej na poluostrvu Jamal, saopšteno je iz ruske kompanije, prenosi agencija **TASS**.

Do 2031. godine planirana je proizvodnja 38 milijardi kubnih metara gasa i više od 4,1 miliona tona kondenzata, tj. tečnog gasa, saopšteno je iz Gasproma. Planirana je i eksploatacija nafte i tečnog gasa na nalazištu u okrugu Nadim Pur Tazovski u autonomnoj oblasti Jamalo Nenec.

"Za 5 do 10 godina ova nalazišta biće osnova za razvoj kompanije na severu poluostrva Jamal i jedno od glavnih izvorišta fosilnih energenata na Severnom polu", izjavio je Vadim Jakovljevič, zamenik generalnog direktora za proizvodnju i istraživanje Gasprom Njefta.

Equinor prodao obveznice za 3,4 mlrd USD

OSLO - Norveški naftno-gasni kolos Equinor je u ponedeljak prikupio 3,4 milijarde dolara u evrima i dolarima od prodaje obveznica, u nastojanju da osigura dugoročno finansiranje u vreme slabih cena nafte, objavljuje **Reuters**.

Inicijalne emisije šestogodišnje obveznice u iznosu od 750 miliona evra i 12-godišnje obveznice u iznosu od 1 milijarde evra pratile su dve tranše u američkim dolarima u iznosu od po 750 miliona USD, s rokom dospeća od šest i 10 godina.

Evro obveznice za 2026. godinu nose kamate od 0,75%, a emisija za 2032. dolazi s kuponom od 1,375%, dok dve dolarske obveznice daju prinose od 1,75%, odnosno 2,375% za emisije za 2026. i 2030.

Equinor kaže da će se neto prihod koristiti za opšte korporativne svrhe, što može uključivati otplatu ili otkup postojećeg duga.

Nove emisije obveznica usledile su nakon prošlogodišnje prodaje duga od 5 milijardi dolara sa rokovima dospeća od 5 do 30 godina.

Rosnjeft tuži novinsku agenciju RBC

MOSKVA - Kompanija Rosnjeft **objavila je** u sredu da je podnela tužbu protiv domaće novinske agencije RBC zbog informacije da je privatna bezbedonosna kompanija iz Rjazanske oblasti stekla udeo u prodatom venecuelanskom projektu ruskog državnog naftnog giganta.

Rosnjeft navodi da je članak RBC-a „izazvao talas dezinformacija u štampanim i elektronskim medijima“. Štaviše, "u izvorima na koje se poziva RBC" navodi se da je ruska država postala vlasnik venecuelanske imovine Rosnjefta, (a ne kompanija iz Razana) stoji u saopštenju naftnog velikana.

U međuvremenu, RBC je naglasio da je uveren u pouzdanost i objektivnost informacija koje je objavio, a koji su se - kako tvrdi agencija - temeljili samo na službenim podacima.

U spornom izveštaju, objavljenom 14. maja, koji se poziva na vest ruske agencije Interfax, RBC piše da je Rosnjeft preneo svoju venecuelansku imovinu ruskoj naftnoj kompaniji Zarubežnjeft, preko privatne bezbedonosne kompanije "RN-Ohrana-Rjazan".

Šef ruske državne naftne kompanije Rosnjeft, Igor Sečin (levo) rukuje se s venecuelanskim ministrom nafte i predsednikom državne naftne kompanije PDVSA Manuelom Quevedom ispred predsednika Nicolasa Madura u Maiquetiji u decembru 2017.

Akcionari Yukosa dobili prava na ruske votke kao deo odštete

HAG - Holandski sud oduzeo je lokalna prava na dve čuvene marke votke registrovane u Holandiji: „Stolichnaya“ i „Moskovskaya“, u vlasništvu ruskog državnog preduzeća Soyuzplodoimport.

Zaplena - na snazi u Holandiji, Belgiji i Luksemburgu - je poslednja pravna operacija bivših akcionara nekadašnjeg ruskog naftnog kolosa Yukos u kampanji da prikupe 50 milijardi dolara odštete dodeljene za - prema oceni suda - ilegalnu nacionalizaciju te kompanije.

Prava na ove marke votke sada se mogu prodavati na otvorenom tržištu, a prihod

će ići na otplatu deoničarima Yukosa, prenosi u ponedeljak online dnevnik **Meduza**.

Ruska država trenutno duguje bivšim dioničarima Yukosa 57 milijardi USD (50 milijardi plus 7 milijardi USD kamate) na osnovu presude Haškog arbitražnog suda iz 2014. U februaru 2020., holandski apelacioni sud potvrdio je ovu presudu. Rusija sada nastoji da ospori tu odluku u Vrhovnom sudu Holandije, koji će imati konačnu reč.

Ruska država je tek nedavno povratila prava na votke „Stolichnaya“ i „Moskovskaya“ na teritorijama Belgije, Holandije i Luksemburga. Do januara 2020. pripadali su alkoholnom konzorcijumu SPI Group, ruskog milijardera Jurija Šeflera. Rusija i SPI grupa vodile su pravnu bitku za prava na pomenute votke i u drugim zemljama, obzirom da ih Šefler distribuira u preko 180 država. Sud u Austriji stao je na stranu ruske države, dok je sud u Grčkoj stao na stranu SPI grupe. U Sjedinjenim Državama je sudski postupak u toku.

Posle Chevrona i Exxon prodaje udeo u azerbejdžanskom polju ACG

LONDON - Exxon Mobil Pokrenuo je prodaju svog udela u najvećem naftnom polju Azerbejdžana i privlači interese velikih azijskih naftnih i gasnih kompanija koje žele da iskoriste nedavni kolaps cena nafte, prenosi u utorak **Reuters**.

Exxon je prvi put pokušao 2018. godine da proda svojih 6,8% udela u poljima Azeri-Chirag-Gunashli (ACG) u Kaspijskom moru, ali je zamrznuo taj posao kada je Chevron započeo pregovore s mađarskim MOL-om o prodaji vlastitog 9,57% udela prošle godine, što je rezultiralo sporazumom u iznosu od 1,57 milijardi dolara u novembru.

Exxonov proces, koji je vodila Bank of America, nedavno je ponovo pokrenut uprkos slabijim cenama nafte, prenosi Reuters i dodaje da su azijske nacionalne naftne kompanije, uključujući kineski Cnooc, indijski ONGC i indonezijsku Pertamina, pokazale interes za udeo.

Nejasno je koliko Exxon očekuje da dobije od prodaje, ali verovatno će biti procenjen znatno manje od Chevronovog udela, navodi agencija.

LUKOIL

NAŠA SNAGA
DOLAZI OD NAŠIH
VREDNIH LJUDI,
A ENERGIJA IZ
ecto
PREMIUM GORIVA.

Cene nafte bile na dvomesečnom maksimumu, pa pale

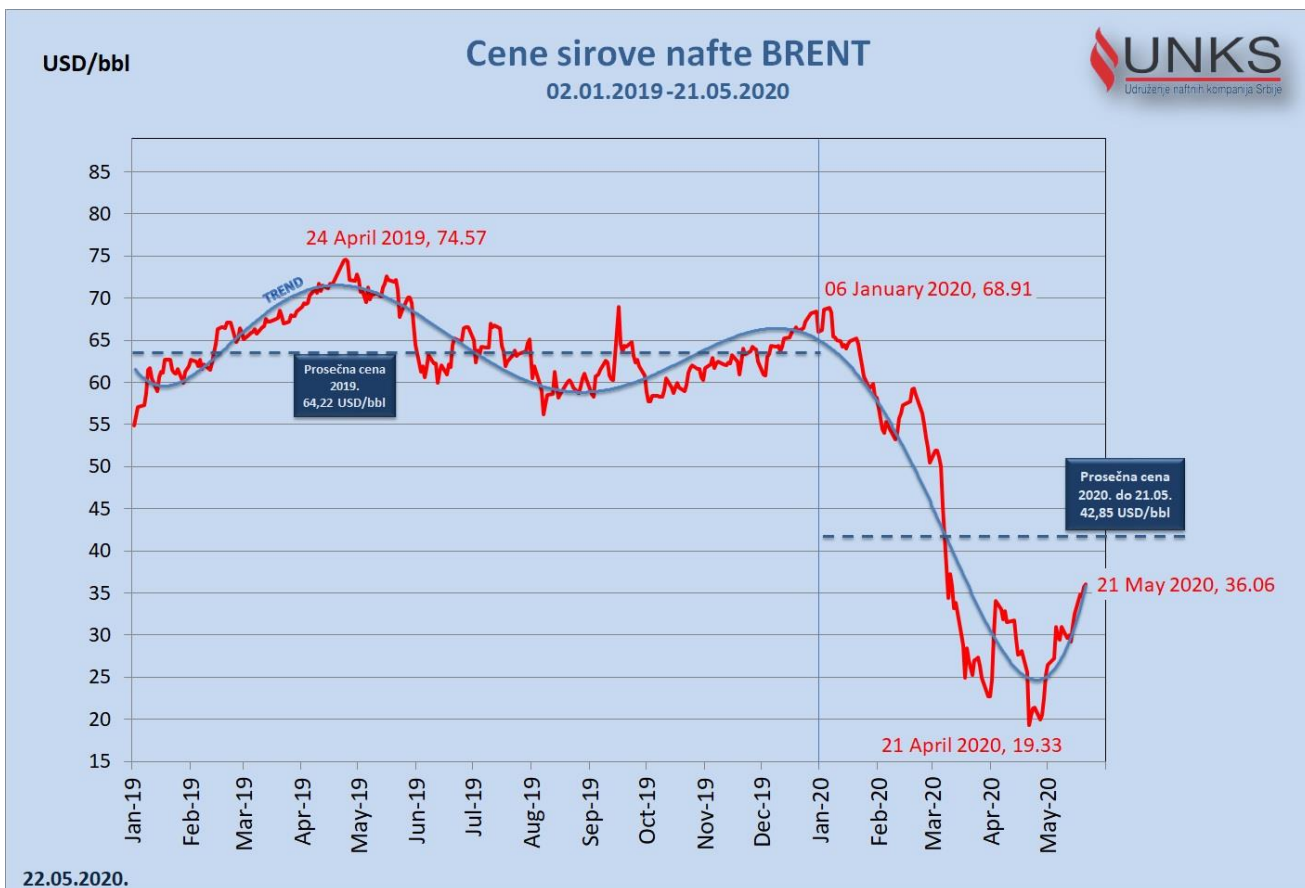
NJUJORK, LONDON - Energetski sektor je bio sredinom nedelje vodeći igrač na berzi, posle rasta cena američka WTI nafte na najviši nivo u više od dva meseca - na 33,49 USD / bbl, a Brenta na \$ 35,75 / bbl.

U četvrtak, cene su krenule na dole, usled novih tenzija na relaciji SAD-Kina, da bi Brent u vreme zaključenja ovog izdanja NEDELJE pao na 33,10\$.

Rastu cena doprinela je informacija EIA o drugoj uzastopnoj nedelji pada zaliha nafte u SAD.

"Smanjenje zaliha sirove nafte bilo je neočekivano, ali se može pripisati i padu uvoza i proizvodnje, dok je uvećano snabdevanje rafinerija sirovinom", izjavio je Marshall Steeves iz IHS Markita, **MarketWatch**.

"Sve u svemu, skladištenje se ne uvećava tako brzo kao što se očekivalo, dok oštriji rezovi proizvodnje ponovo uravnotežuju fizičko tržište," dodao je.

Rosnjeft isporučuje 9 mil. tona nafte beloruskim rafinerijama do kraja 2020.

MOSKVA - Rosnjeft je sklopio sporazume s beloruskim rafinerijama Naftan i Mozyr i BNK o isporuci nafte "u okviru širenja saradnje s Belorusijom", objavio je ruski državni naftni kolos u petak.

Rosnjeft će isporučiti 9 miliona tona nafte beloruskim rafinerijama u razdoblju između aprila i decembra 2020. godine, objavio je **TASS**.

Rusija je prestala da snabdeva Belorusiju naftom posle 31. decembra, pošto dve zemlje nisu uspele da se dogovore oko cena nafte za 2020. godinu, usred zastoja pregovora o produbljanju međusobnih ekonomskih veza.

SAD poslale 80.000 tona nafte Belorusiji

MINSK - Sjedinjene Američke Države poslale su naftu Belorusiji koja nastoji da diversifikuje izvore snabdevanja nakon spora oko cene ovog energenta sa Rusijom.

Pošiljka od 80.000 tona nafte trebalo bi da stigne u litvansku luku Klaipėdu u junu a odatle železnicom u Belorusiju, prenosi **AP**.

Beloruski ministar spoljnih poslova Vladimir Makej rekao je da je saradnja sa SAD po pitanju nafte "element energetske sigurnosti".

Ogroman gubitak Rosnjefta u 1Q2020

MOSKVA - Najveća ruska naftna kompanija Rosnjeft pretrpela je gubitak od 156 milijardi rubalja (2,2 milijarde dolara) u prvom kvartalu ove godine.

Prihodi kompanije smanjeni su 15 posto u prvom kvartalu ove godine u odnosu na 2019. te pali na 1.800 milijardi rubalja (24 milijarde dolara).

U navedenom periodu proizvodnja nafte u toj kompaniji pala je za 1,1 posto, odnosno na 57 milijuna tona, a kompanija je u prvom kvartalu 2020. potvrdila gubitak od 156 milijardi rubalja.

Navedeno je da je sva imovina kompanije u Venecueli prebačena u vlasništvo ruske vlade, čime je kompanija potpuno prekinula poslovanje u toj južnoameričkoj državi, prenosi Reuters.

Neto dobit Rosnjefta u 2019. iznosila je 708 milijardi rubalja (9,59 milijardi dolara), što je porast za 29 posto u odnosu na prethodnu godinu.

Novi spor Transnjefta i Rosnjefta

MOSKVA - Ruski naftovodni monopolista Transnjeft odbacio je u utorak predlog Rosnjefta da smanji transportne tarife nakon pada cena nafte, što **Reuters** opisuje kao najnoviji u nizu sporova između te dve državne kompanije.

Transnjeft i Rosnjeft imaju dugu hroniku razlika u brojnim pitanjima kao što su tarife za transport nafte, izgradnja cevovoda i rasporedi utovara. Igor Sečin, čelnik Rosnjefta, zatražio je prošle nedelje od ruskog predsednika Putina da uskladi transportne tarife s trenutnim srozanim cenama nafte.

Transnjeft, čiji je šef Nikolaj Tokarev takođe jedan od bliskih saradnika Putina, uzvratilo je prognozom da se cene nafte oporaviti do kraja godine.

Takođe je naveo da su naftne kompanije već uživale velike poreske olakšice, koje su u 2019. godini iznosile 1,6 biliona rubalja (22,1 milijarde dolara).

Kome sada prodati mlazno gorivo?

LONDON - S obzirom na to da vazduhoplovne kompanije i dalje drže avione na zemlji, poslednje što je Evropi verovatno potrebno trenutno je džinovski teret mlaznog goriva. Ipak, supertanker sa oko 2 miliona barela kerozina na putu je ka Roterdamu iz Azije, piše u utorak **Bloomberg**.

Do vrha natovarena Elandra Denali (foto gore) trebalo bi da stigne u holandsko čvorište 6. juna, pridodajući se listi prethodno pristiglih tankera, usidrenih sa tovarima goriva oko evropskih luka.

Iako je pandemija korona virusa desetkovala globalno tržište avionskog goriva, proizvodnja i trgovina kerozinom u svetu se nastavlja.

Mlazno Gorivo trenutno jeftinije od dizela

Tržište avio goriva je do te mere pogođeno da je taj destilat sada jeftiniji od dizela u Evropi, kad je normalno skuplje. Postavlja se pitanje šta će se dogoditi s proizvodom na Elandri Denali.

Jedna je mogućnost je da se gorivo uskladišti i proda s profitom kasnije. Najjeftiniji način za to je pronaći prazan rezervoar na kopnu, ali moguće ga je zadržati i na brodu duže vreme. Ova opcija, poznata kao plutajuće skladištenje je skupa, ali ako buduće cene proizvoda dovoljno odskoče, još uvek može biti profitabilna.

Druga mogućnost je da se teret umeša u gorivo dizel-tipa. Svako ko se opredeli za ovaj pristup morao bi pomno paziti na specifikacije različitih proizvoda, posebno sadržaj sumpora i tačku paljenja goriva. Brokerski izvori kažu za Bloomberg da trenutno u Evropi nema prostora za skladištenje mlaznog goriva na kopnu.

Perspektiva avio goriva najtmurnija

U poređenju s nekim drugim naftnim proizvodima, izgledi za mlazno gorivo daleko su od ružičastih. Energy Aspects očekuje da će potražnja za gorivom i dalje biti smanjena sledećeg meseca za oko 60% u odnosu na nivoe 2019., a oporavak se ne očekuje do sredine ili čak do kraja sledeće godine.

Međunarodna agencija za energetiku ocenila je u poslednjem mesečnom izveštaju da će potražnja za mlaznim gorivom i kerozinom pasti za 1,7 miliona barela dnevno na godišnjem nivou između jula i decembra.

U isto vreme, potražnja za benzinom - mnogo većim tržištem - trebala bi opadati za 550.000 barela dnevno. Očekivani pad potrošnje dizela biće još je manji.

"Vidim prilično snažan brz oporavak benzina, ali ne i mlaznog goriva", rekao je Steve Sawyer, direktor sektora prerade u kompaniji Facts Global Energy.

Argentina odredila cenu domaće nafte od 45 USD

BUENOS AJRES - Argentina je u utorak uspostavila lokalnu referentnu cenu sirove nafte od 45 USD po barelu kako bi zaštitila proizvođače u masivnom basenu naftnih škriljaca Vaca Muerta, javlja **Reuters**.

Peronistička vlada levog centra te zemlje saopštila je da je odluka nastala zbog "drastičnog pada međunarodne cene nafte koji ozbiljno šteti aktivnosti nacionalnog sektora ugljovodonika".

Argentinska lokalno određena cena nafte, poznata kao "criollo barel", korišćena je prethodno za pokrivanje oscilacija vrednosti barela na globalnim tržištima.

Smatra se da je ogromno ležište škriljaca Vaca Muerta, veličine Belgije, jedno od najvećih svetskih rezervi nekonvencionalnih ugljovodonika, ali je skupo za eksploataciju.

U dekretu se navodi da će pomenuta mera biti na snazi do kraja 2020. godine, iako će lokalna referentna cena biti poništena ako cena nafte Brent premaši 45 dolara za 10 dana.

U dekretu je rečeno da kompanije moraju održavati proizvodnju i zaposlenost na nivou 2019. godine i uključeni su propisi koji snižavaju tarife na izvoz, dok sprečavaju kompanije da koriste rupe za zamenu pesosa za dolare.

Nemačka podigla cenu CO2 na 25€/tona

BERLIN - Nemačka vlada usvojila je amandman na svoj nacionalni sistem određivanja cena ugljenika za sektor transporta i grejanja povećavajući početnu cenu do 2021. na 25 evra po toni, objavljuje 20. maja agencija **DPA**.

"Viša cena CO2 čini fosilna goriva skupljim i približava nas klimatskim ciljevima", izjavila je ministarka životne sredine Svenja Schulze. Prvobitno predloženu početnu cenu od 10 evra po toni, žestoko su kritikovali klimatski aktivisti i drugi, posle čega je vlada odlučila da podigne tu cenu na 25 evra po toni, što je bilo planirano tek za 2023. Prema navodima ministarstva životne sredine, nova početna cena povećaće cenu litre benzina za 7 centi, a litre dizel goriva za 8 centi. Cena prirodnog gasa za grejanje porašće za oko 0,5 centa po kilovat satu.

Cena ugljenika u Nemačkoj porašće na 55 evra do 2025. godine, a posle toga će biti postavljeni tenderi u okviru fiksne marže.

**KVALITET,
A I POPUST
UZ OMV
SAVE & DRIVE
KARTICU!**

WE CARE MORE

Energija za bolji život. **OMV**

GAS

Turska smanjuje kupovinu ruskog gasa

MOSKVA, ANKARA - Isporuke Gaspromovog prirodnog gasa turskoj državnoj firmi Botas i nezavisnim turskim operaterima smanjene su u martu sedmostruko, na 210 miliona kubika, prema podacima koje je u utorak objavila ruska Federalna carinska služba, prenosi **Reuters**.

U odnosu na 2018. godinu, pad je bio više od 14 puta: tada je Turska u prvom kvartalu kupila 8,8 milijardi kubnih metara (u proseku 2,93 milijardi mesečno).

Veći uvoz LNG-a

U isto vreme, **S&P Global Platts** podseća da je u decembru Botas održao tender za kupovinu 30 pošiljki LNG-a s isporukom do marta 2020., a mesec dana ranije - za još 70 tovara za isporuke u periodu 2020-23. Na kraju prošle godine Turska je povećala uvoz utečnjelog gasa za 13% na 9,1 miliona tona.

Izvoz Gaszproma na tursko tržište smanjio se za 35% prošle godine, na 15 milijardi m³ - najniže u više od 10 godina. Kao rezultat toga, gasovodi Turski tok i Plavi tok ukupnog kapaciteta 35 milijardi m³ ostali su napola prazni. **Reuters** piše da je u martu kapacitet dva gasovoda (2,9 milijardi m³ mesečno) korišćen je sa manje od 10%.

Privatni uvoznici krše ugovor

Privatni turski uvoznici gasa s otvorenim ugovorima s Gaspromom do 2035.-42. krše ugovornu klauzulu preuzmi-ili-plati (take-or-pay) već dve godine kupujući manje od ugovorenog iznosa, piše **Platts**.

Ugovor s državnim Botasom za 8 milijardi kubnih metara godišnje ističe 2021. godine, a Ankara namerava da zatražiti cenovne ustupke od Gaszproma. "Dostupnost jeftinog LNG-a i pad potražnje šalju signal našim snabdevačima gasopvodima da pokažu fleksibilnost", izjavio je 16. maja zamenik turskog ministra energetike Alparslan Bayraktar.

Gasprom se priprema za dodatno pogoršanje situacije na turskom tržištu. "Gubitak u drugom tromesečju biće još dublji", rekao je neimenovani izvor iz ruske kompanije agenciji Reuters.

Dodao je da je ukupan pad isporuka gasa u Evropu dostigao 19,2% u prvom kvartalu. Prema ruskoj Federalnoj carinskoj službi, Nemačka je smanjila kupovine za 45% (2,67 milijardi kubnih metara), Austrija - za 25% (820 miliona kubika).

Sud EU odbio da razmatra žalbu Nord Stream 2 AG na pravila o gasu

BRISEL - Konzorcijum koji razvija gasovod Severni tok 2 saopštio je da ima dva meseca da uloži žalbu na odluku Opšteg suda Evrope koji je odbio da razmatra njegovo osporavanje pravila Evropske unije o prirodnom gasu.

Odbacujući u sredu slučaj, sud je rekao da Nord Stream 2 nije neposredno pogođen izmenama EU direktive o gasu, jer su pravila preneti i primenjivana s diskrecionim pravom nacionalnih vlada, tako da svaka žalba treba sa bude usmerena na nacionalnom nivou, prenosi **Reuters**.

Presuda dolazi samo nekoliko dana nakon što je nemački energetska regulator odbacio službeni zahtev konzorcijuma Nord Stream 2 AG za izuzeće od promenjenih pravila.

Gasprom predvodi konzorcijum Nord Stream 2, koji također uključuje nemačke Uniper i BASF-ovu jedinicu Wintershall, anglo-holandski Royal Dutch Shell, austrijski OMV i francuski Engie.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305

Može li se EU gasna industrija preorijentisati na vodonik?

BRISEL - Evropska unija mora da ubrza prelazak gasne industrije na vodonik i druge gasove sa niskim udelom ugljenika da bi ostvarila svoje klimatske ciljeve, rekao je za **Euractiv** Tudor Konstantinesku, viši savetnik u Direkciji za energetiku Evropske komisije.

„Ako želimo da postignemo 50-55% dekarbonizacije do 2030. godine, to zahteva više kapitalnih ulaganja (capex) sada - kako bismo smanjili ukupne troškove tokom trajanja ove investicije“, dodao je on.

Evropska komisija smatra vodonik „centralnim elementom“ planova za dekarbonizaciju evropske industrije - posebno sektora kao što su proizvodnja čelika, hemikalija i transport teških tereta koji se ne mogu lako prebaciti na električnu energiju.

Ranije ove godine, izvršna vlast EU najavila je da će posle letne pauze uspostaviti „Savez za čisti vodonik“, koji će okupiti kompanije, vlade i istraživačke organizacije oko razvoja lanca snabdevanja Evrope vodonikom.

Udruženje Gasna infrastruktura Evropa (GIE) identifikovalo je dva glavna puta - od direktne isporuke vodonika u Evropu gasovodima, do prilagođavanja uvoznih terminala za utečnjeni prirodni gas (LNG) za prijem vodonika.

Pojedinci, međutim, sumnjaju da ovi planovi mogu dovoljno brzo da se realizuju da bi podržali klimatske ciljeve EU.

Tako Jonathan Stern sa Oxfordskog instituta za energetske studije, podseća da je bilo potrebno 30 godina da se izgradi funkcionalno tržište prirodnog gasa u celoj EU.

„Rizikujemo da dođemo na ivicu provalije ako preuredimo LNG terminale samo za prijem vodonika“, ukazuje Stern. Ključno pitanje je „hoće li biti prelaznog razdoblja u kojem će terminali moći da primaju i LNG i druge proizvode poput vodonika“, dodaje on.

Uprkos neizvesnosti u pogledu troškova, jedna stvar se čini jasnom: „Budućnost će biti mnogo šarenija“, rekao je Thierry Deschuyteneer, s delovima terminala za prirodni gas, a drugim delovima za vodonik ili amonijak. „A onda nam je potreban okvir koji će omogućiti svim tim tehnologijama da pronađu najbolju dodanu vrednost.“

Pad troškova snabdevanja gasom u EU

LJUBLJANA - Prema preliminarnoj proceni evropske Agencije za saradnju energetskih regulatora (ACER), troškovi snabdevanja prirodnim gasom u većini zemalja članica Evropske unije smanjili su se za više od 3 evra/MWh u 2019. u poređenju s 2018.

Procena uzima u obzir cene proizvoda kojima se trguje na čvorištima, deklarirani uvoz i gas proizveden u EU.

Gasprom kreće sa Snagom Sibira 2

MOSKVA - Generalni direktor Gasproma Aleksej Miler najavio je ruskim medijima 18. maja da je kompanija započela radove na projektovanju gasovoda, koji će potrošačima u Kini dopremiti do 50 milijardi kubnih metara godišnje ruskog gasa.

Puštanje u pogon prvog ruskog gasovoda do Kine u decembru, Snaga Sibira kapaciteta 38 milijardi kubika godišnje, bio je mali podvig. Moskvi i Pekingu je - prvenstveno zbog sporenja oko formule za cenu gasa - trebalo deset godina da konačno 2014. sklope 30-godišnji ugovor o snabdevanju gasom.

Dve strane nikada nisu objavile dogovorenu formulu cene, pa nije moguće izračunati kojim tempom će se vraćati uložena sredstva iz te investicije.

Za razliku od Snage Sibira, koja transportuje gas iz istočnog Sibira u Kinu, gasovod Snaga Sibira 2 ispušćavaće gas iz ruskog Arktika. „Cilj je povezati infrastrukturu za transport gasa na zapadu i istoku Rusije“, rekao je Miler novinarima u ponedjeljak.

Takođe će ići kroz Mongoliju, a ne direktno u Kinu. Mongolska ruta bila je najpoželjnija opcija za Kinu, dok je Rusija ranije željela da izgradi naftovod kroz ruski region Altai.

Snaga Sibira 2 koštaće 20 milijardi dolara, uz pretpostavku da će ukupna dužina biti 4.800 km, procenjuje banka VTB Capital. Banka takođe upozorava da pokretanje plinovoda kroz Mongoliju stvara tranzitne rizike, prenosi portal **BNE**.

EU vaga opcije za gasnu mrežu u nultom CO2 svetu

BRISSEL - Evropska komisija razmatra tri opcije za buduća ulaganja u gasnu infrastrukturu prateći cilj ostvarenja „klimatskoj neutralnosti“ do 2050. godine, navodi se u internom memorandumu do koga je došao **Euractiv**.

Procureli „dokument o opsegu“ planiranja gasne infrastrukture, koji je sačinio Direktorat za energetiku Evropske komisije, otkriva tri opcije predviđene za gasnu infrastrukturu na nivou EU:

- „Postepeno odstupanje od prirodnog gasa“, uz dalju podršku EU infrastrukturi „paralelno“ sa novim prioritetima za obnovljivi gas.
- Opcija „zelene gasne mreže“, sa fosilnim gasom zabranjenim za finansiranje iz EU, koja bi se „u potpunosti fokusirala“ na naknadnu ugradnju ili preuređivanje gasnih mreža za rukovanje obnovljivim gasovima, kao što su vodonik, pretvaranja električne energije iz obnovljivih izvora u prirodni gas (power-to-gas - P2G) i biogas.
- Opcija „samo za električnu energiju“, gde bi se bilo kakvo finansiranje gasa u potpunosti fokusiralo na struju i pametne mreže.

Razmišljanje na nivou Evrope dolazi pre planirane revizije smernica EU o prekograničnom finansiranju energetske infrastrukture očekivane do kraja 2020., tzv. Uredbi o transevropskoj energetskej infrastrukturi (TEN-E).

„TEN-E želi da doprinese Zelenom dogovoru podržavajući transevropsku infrastrukturu potrebnu za dekarbonizovani energetske sistem“, piše u uvodu.

Trenutno finansiranje EU za gasne projekte fokusirano je na infrastrukturu za prirodni gas, uključujući transport, komprimovanje i skladištenje LNG-a, navodi se u dokumentu.

REGION

Nejasan rok završetka bugarske sekcije Turskog toka

SOFIJA - Bugarski deo kopnenog nastavka gasovoda Turski tok biće završen do kraja 2020. godine, rekla je ministarka spoljnih poslova te zemlje Ekaterina Zaharieva.

To će biti kašnjenje od 1. juna, datuma koji je prvobitno najavio operator gasnog transportnog sistema Bulgartransgas, ali je u skladu s sezonom zakupa kapaciteta za period januar-oktobar 2021. na srpsko-bugarskoj granici, otvorenom sredinom marta.

Gasovod će omogućiti transport ruskog gasa iz druge linije gasovoda Turski tok, kapaciteta 15,75 milijardi kubnih metara godišnje, u Srbiju.

Bulgartransgas je takođe rekao za **Argus** da ruski gas neće početi da teče kroz Bugarsku pre kraja 2020.

S druge strane, ugovor o gradnji bugarske sekcije gasovoda, koji je potpisao saudijski Arcade, mogao bi dozvoliti konzorcijumu da do kraja 2021. godine završi izgradnju gasovoda.

Izbijanje epidemije Covid-19 odložilo je isporuku opreme i izdavanje dozvola za radnike iz ne-EU zemalja koji su morali da prođu kroz 14-dnevni obavezan karantin, saopšteno je iz Bulgartransgasa.

OMV Petrom i Paket čiste energije 2021. na usvajanje Energetske zajednice?

BEČ - Evropska komisija će iduće, 2021. godine predložiti na usvajanje ugovornim stranama Energetske zajednice (EnZ) Paket "Čiste energije za sve Evropljane", koji je 2018. godine usvojen na nivou EU, rekao je u ponedjeljak Tibor Schaffhauser, savetnik za klimatsku politiku u Sekretarijatu EnZ.

Ugovornim stranama EnZ će Pakt čiste energije biti predložen na usvajanje zajedno s ciljevima smanjenja emisije gasova efekta staklene bašte, energetskom efikasnošću i obnovljivim izvorima energije za 2030., rekao je Šafhauser, prenosi portal **Energetika.NET**.

Romgaz moraju 30% proizvodnje prodaju u Rumuniji

BUKUREŠT – Rumunski proizvođači prirodnog gasa OMV Petrom (u vlasništvu austrijske OMV Grupe) i Romgaz biće u obavezi da tokom 3 godine prodaju na aukciji oko 30% proizvodnje prirodnog gasa na domaćim centralizovanim tržištima - Rumunske robne berze (RCE) i OPCOM-a, odlučio je u sredu nacionalni energetske regulator ANRE.

Procenat je za veći od onog u predlogu naloga ANRE dao u javnu raspravu, predviđajući tada da bi kompanije u Rumuniji 20% proizvodnje gasa bile u obavezi da prodaju na domaćim berzama, navodi **Profit.ro**.

ANRE u odluci navodi da maksimalna početna cena prodajnih ponuda treba da bude kombinacija 95% poslednje poznate cene sličnih proizvoda na austrijskoj ECHR berzi, s udelom od 20%, i prosečne cene na domaćim berzama, s udelom od 80% .

Od iduće godine maksimalna cena bila bi postavljena samo na osnovu prosečne cene na domaćim berzama.

HIP

PETROHEMIJA

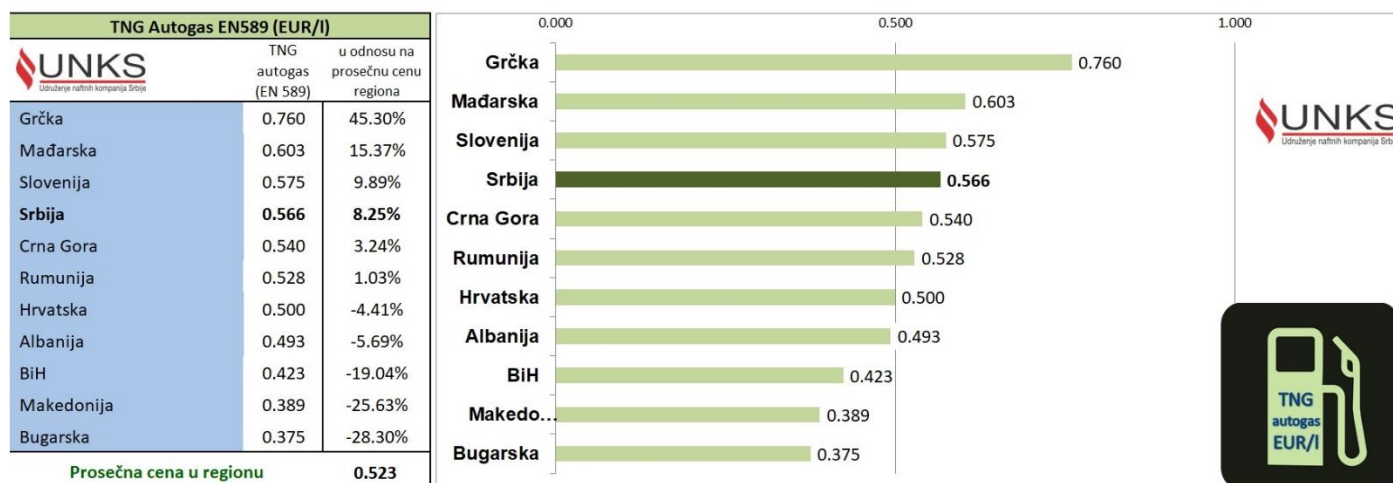
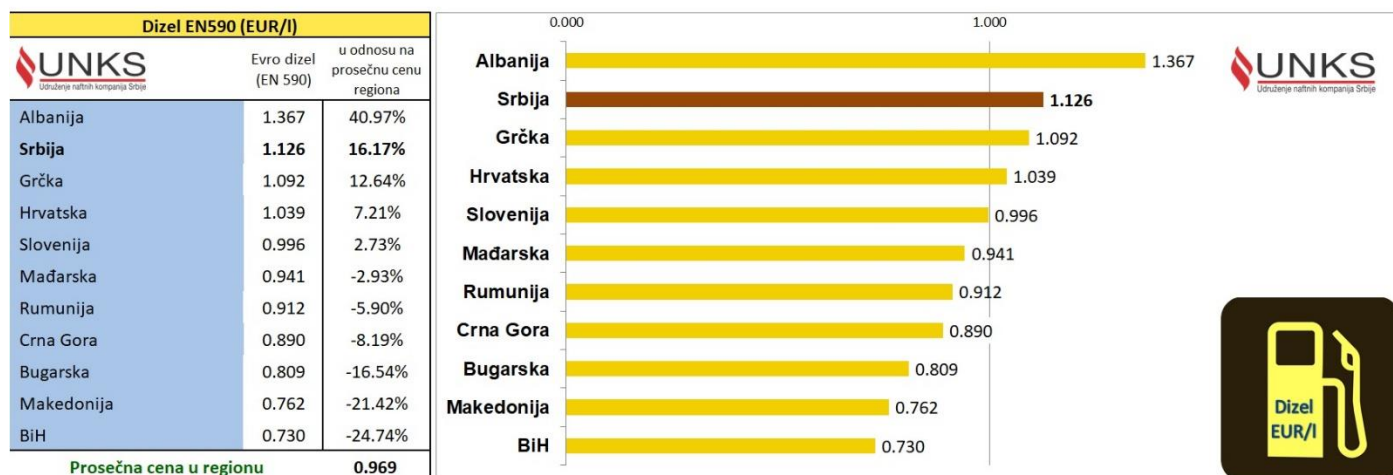
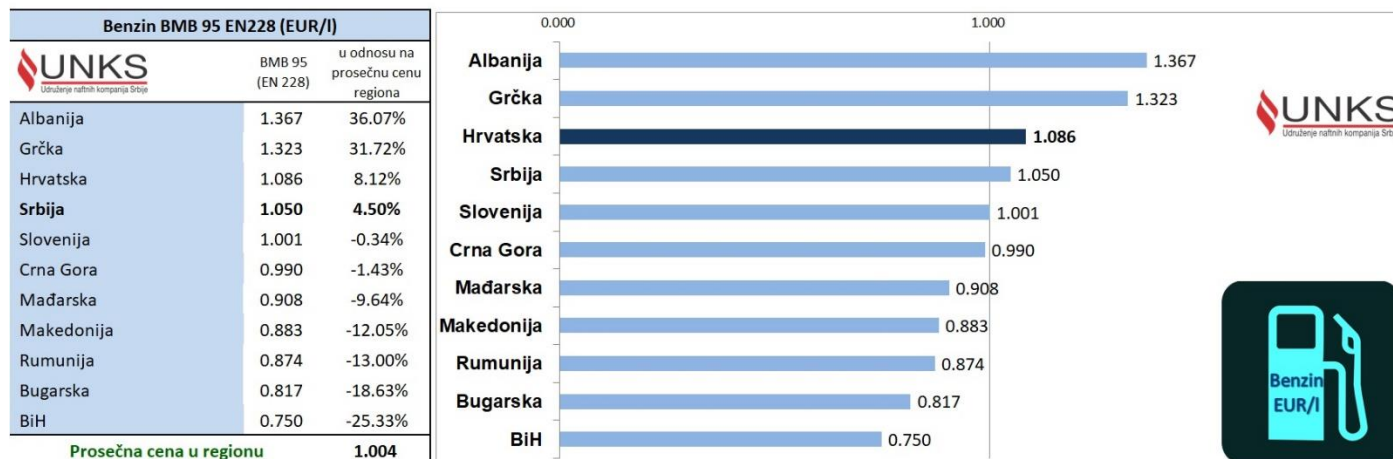
HIDLEX

HIDTEN

HIDREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona 18.05.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASA
DEO IZDAVAČKE DELATNOSTI NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave